

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 20546/2023
12.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца ДОО „Дубачкић трговина“ из Вршца, чији је пуномоћник Радивоје Зекић, адвокат из ... , против туженог АА из ... , чији је пуномоћник Јелена Кнежевић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5433/21 од 04.05.2023. године, у седници одржаној 12.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5433/21 од 04.05.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву П 34/20 од 02.06.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности тог суда. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете исплати износ од 2.720.515,00 динара са законском затезном каматом почев од 03.11.2015. године до исплате и износ од 21.718,93 евра са каматом по стопи прописаној Законом о затезној камати почев од 03.06.2016. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 883.586,20 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5433/21 од 04.05.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и наведена првостепена пресуда је потврђена у ставу другом и трећем изреке. Одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Ревизијом се конкретизовано не указује да је од стране другостепеног суда учињена битна повреда која би представљала дозвољени разлог за ревизију ЗПП. Доношењем побијане пресуде другостепени суд је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, оценио битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности, те је поступио у складу са одредбама члана 396. став 1. и 2. ЗПП. Наводи ревизије у односу на оцену доказа у суштини су наводи оспоравања утврђеног чињеничног стања, што нису разлози због којих се ревизија може изјавити. Ово, с обзиром да је одредбом члана 407. став 2. ЗПП изричито прописано да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим у случају из члана 403. став 2. овог закона, а у конкретном случају та одредба није примењена код доношења побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је био на фактичком раду код тужиоца и обављао послове возача. Тужиоцу је штету проузроковао на раду, у саобраћајном удесу који се догодио 27.01.2010. године. Пресудом Основног суда у Вршцу К 874/12 од 01.04.2013. године туженом је изречена условна осуда због извршења кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, поводом тога што је у ноћи 27.01.2010. године на деоници магистралног пута управљајући скупом возила састављеним од теретног возила - тегљача са прикључним возилом - полуприколицом, неприлагођеном брзином од 70 км/х, на благој кривини улево точковима скупа возила закачио банку и у покушају да се возилом врати на коловоз изгубио контролу над возилом, услед чега је дошло до превртања прикључног возила и слетања у канал са леве стране пута, при чему је на теретном возилу наступила штета у износу од 1.961.772,00 динара. Није спорно да је након овог штетног догађаја тужени наставио да ради код тужиоца и да је обуставама од уговорене накнаде за рад, накнадио део проузроковане штете. У моменту настанка штетног догађаја, возило тегљач је било осигурано од одговорности код ДДОР „Нови Сад“, коме је штета пријављена, а прикључно возило било осигурано од аутоодговорности код „Делта генерали осигурање“ коме није пријављена штета. По полиси ДООР „Нови Сад“ исплаћен је тужиоцу накнада од 40.000,00 динара дана 15.03.2010. године по основу осигурања стакла (фарова). За прикључно возило од осигуравајућег друштва исплате није било јер штета није ни пријављена, а остатке хаварисаног тегљача тужилац је отуђио 24.02.2011. године за 184.080,00 динара.

Према обрачуну вештака, висина штете на тегљачу и прикључном возилу на дан штетног догађаја је 2.345.735,00 динара, а по одбитку 40.000,00 динара наплаћеног за поломљено стакло и 184.080,00 динара за продају остатка хаварисаног тегљача разлика износи 2.121.655,00 динара, док према обрачуну од 03.11.2015. године вредност оштећења износи 2.973.501,00 динара, а по одбитку вредности стакла 45.160,00 динара и вредности остатка хаварисаног тегљача који у то време износи 207.825,00 динара, добија се износ од 2.720.515,00 динара. Тужилац од туженог потражује накнаду

материјалне штете на возилима у износу од 2.750.515,00 динара са законском затезном каматом почев од 03.11.2015. године до исплате. Предмет тужбеног захтева је и износ од 21.718,93 евра који се односи на оштећену робу у превозу. Тужилац је имао закључен уговор о превозу робе са „International Busines Transport SA“ из Букурешта, као издаваоца фактуре која гласи на износ од 21.718,93 евра као фактурисане вредности уништене робе која је превожена означеним налогом и возилом, а о чијем плаћању тужилац доказе није пружио.

Код изнетог стања ствари, правилно је побијаном пресудом примењено материјално право код оцене о неоснованости тужбеног захтева из разлога што нису испуњени услови одговорности туженог за штету у смислу члана 163. став 1. и став 7. Закона о раду. Имајући у виду чињенично утврђење да се рад туженог код тужиоца обављао континуирано и да је висина зараде била међу странкама уговорена, али да кривицом тужиоца тужени није био пријављен у својству запосленог код тужиоца, оцењено је да се такав рад уподобљује фактичком раду, те да тужени као лице на фактичком раду одговара за штету под истим условима као и запослени. Услов такве одговорности је да је штета проузрокована намерно или крајњом непажњом. У конкретном случају, тужени је кривично дело угрожавање јавног саобраћаја извршио из нехата, на страни туженог нема одговорности према тужиоцу који није доказао да је штета проузрокована намерно или крајњом непажњом. Из ових разлога, другостепени суд је образложио оцену о неоснованости тужбеног захтева у целости, јер нема одговорности туженог за штету коју је на раду проузроковао тужиоцу као послодавцу, и то како материјалне штете на тегљачу и прикључном возилу тужиоца, тако и по регресном захтеву с којим у вези стоји још и то да тужилац није доказао да је исплатио износ штете од 21.718,93 евра. Код оцене о непостојању потраживања тужиоца према туженом, нема ни услова за пребијање по компензационом приговору туженог, који нема самосталну процесну судбину и не може да произведе другачији учинак и дејство.

По налажењу Врховног суда, ревизија тужиоца није основана у оспоравању правилности примене материјалног права.

Неосновано се ревизијом тужиоца истиче да је погрешно примењено материјано право јер тужени није био у радном односу код тужиоца, правноснажном пресудом оглашен је кривим због кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја, које је учинио из нехата, дакле причинио материјалну штету извршењем кривичног дела, с тим да се нехат из наведеног кривичног поступка у потпуности може уподобити са тим да је тужени ту штету проузроковао са крајњом непажњом.

У конкретном случају, штета је настала при извршењу радног задатка туженог на фактичком раду код тужиоца, чијим је скупом возила тужени управљао и возећи неприлагођеном брзином изазвао саобраћајну незгоду у којој је настала материјална штета. Тужилац је обуставом од зараде туженог део штете наплатио. Наведене чињенице указују на оправданост примене института радно-правне одговорности за штету који има својих посебности у односу на одговорност за штету грађанском праву. Специфичност радно-правне одговорности за штету огледа се и у обавези послодавца да докаже кривицу лица на раду код проузроковања штете. У спроведеном поступку тужилац није доказао да је услов одговорности туженог за штету настао. Самим тим неоснован је у целости тужбени захтев према туженом, те непотребно у даљем образлагати разлоге неприхватања осталих навода ревизије.

Из наведених разлога, Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца неоснована. Пресудама нижестепених судова правилно је одлучено и о насталим трошковима поступка применом чланова 153, 154. и 165. ЗПП.

С обзиром на изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Трошкови датог одговора на ревизију нису били потребни у смислу члана 154. став 1. ЗПП, па је одлуку као у ставу другом изреке Врховни суд донео применом члана 165. став 1. истог закона.

Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић